Savantul Ion Borcea - corespondenţă inedită

de Ioan Ungureanu

În patrimoniul muzeului băcăuan de istorie se află un mic fond de documente "ION BORCEA" în care se remarcă, mai ales, cele 21 de scrisori şi adrese oficiale ce i-au fost destinate între anii 1920 şi 1936, adică până la sfârşitul vieţii. Din acestea, un număr de 15 scrisori sunt redactate în limba franceză. Corespondenţa la care ne referim are, fie un caracter de curtoazie colegială şi prietenească, fie un conţinut documentar-informativ cuprinzând oferte în vederea unor achiziţii de material tehnico-ştiinţific de laborator sau muzeistic şi, nu în ultimul rând, de informaţii ştiinţifice diverse. Interesul major ce îl prezintă respectiva corespondenţă ca şi necesitatea valorificării ei prin publicare au fost generate, în primul rând, de faptul că, în marea lor majoritate, aceste documente poartă semnătura unor marcante personalităţi ştiinţifice, a unor savanţi de talie mondială, români şi străini, care completează şi mai mult notorietatea omului de ştiinţă român - Ion Borcea.

*
* *

Titularizat la catedra de zoologie a Universităţii din Iaşi, cumulând şi funcţia de director al Muzeului de Istorie Naturală din aceeaşi localitate, Ion Borcea s-a remarcat printr-o preocupare susţinută pentru îmbunătăţirea continuă cu material intuitiv şi de studiu didactic, precum şi expoziţional, atât a laboratorului de zoologie al Universităţii cât şi a muzeului în fruntea căruia se afla. În această direcţie sunt edificatoare cele patru adrese în limba franceză expediate profesorului Borcea în calitate de director al Muzeului de Istorie Naturală din Iaşi, de către Institutul de Material Didactic pentru Ştiinţele Naturii din oraşul Halle, Germania, prin care i se confirmă livrarea materialului solicitat cât şi noile oferte, de regulă animale împăiate, şi alte disponibilităţi de piese muzeale. Respectivele adrese sunt cu cap tipizat şi imprimat şi cu elemente simbolice decorative (două globuri pământeşti, deasupra cărora zboară o pajură) fiind expediate la următoarele date: 29 iunie 1921, 22 noiembrie 1921, 14 decembrie 1921 şi 2 martie 1922. Între materialele specifice expediate sau oferite se află atlase şi albume ştiinţifice, echipamente de cercetare, reproduceri de animale dispărute (mulaje), animale exotice împăiate etc.

Mergând pe aceeaşi linie prin care se atestă preocuparea crescândă a profesorului Borcea pentru îmbunătăţirea dotării cu material didactic şi de cercetare, inclusiv cu aparatură de înaltă tehnicitate, găsim şi o altă adresă tipizată expediată la 18 noiembrie 1921 de către Atelierele Optice "C. Reichert" din Viena, prin care această firmă specializată pe producerea microscoapelor, a aparatelor de proiecţie şi de polarizare precum şi de fotografiat, aduce la cunoştinţă destinatarului că a fost expediată aparatura solicitată de Laboratorul de Zoologie al Facultăţii de Ştiinţe Fizice şi Naturale din Iaşi.

Bunele legături şi relaţiile amicale pe care profesorul Ion Borcea le întreţinea cu mari personalităţi ale lumii ştiinţifice europene şi nu numai, se desprind şi din cele zece scrisori în limba franceză existente în fondul respectiv. Între acestea este şi

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

scrisoarea expediată la 21 mai 1922 de cunoscutul savant şi istoric de artă francez, care a conferenţiat atât la Bucureşti cât şi la Cluj, Henri Focillon. La data respectivă, savantul francez îi scria din Cluj că intenţionează, împreună cu soţia sa şi cu colegii Guiart şi M. Oprescu, să vină la Iaşi.

Pentru eventualele solicitări, îl ruga pe profesorul Borcea să îi telegrafieze pe adresa rectorului Universităţii din Cernăuţi unde spera să ajungă pe data de 30 mai. Totodată, îi făcea cunoscut că la Iaşi va sta numai o singură zi, între 31 mai şi 2 iunie, pentru că va pleca urgent spre Franţa. La Iaşi - scrie Focillon - îşi propune să conferenţieze pe tema: "Geniul francez în artă" sau pe un subiect analog.

Interesantă şi plină de elogii la adresa savantului Ion Borcea este scrisoarea semnată de omul de ştiinţă francez Paul Hénry, expediată din Bucureşti în preajma Anului Nou, după cum rezultă din text, la o dată pe care, din păcate, o putem doar deduce ca fiind din perioada anilor'20, întrucât colţul cu respectiva specificaţie este rupt. Profesorul francez îşi exprima bucuria de a fi primul - alături de soţia sa -, care îl înştiinţează că guvernul francez a aprobat propunerea de acordare a Ordinului "Cavaler al Legiunii de Onoare" profesorului Ion Borcea. Comunicându-i, totodată, că înştiinţarea oficială despre acordarea înaltei distincţii îi va sosi în curând, expeditorul remarcă faptul că această decizie constituie o recunoaştere a meritelor şi a ataşamentului profesorului Ion Borcea faţă de Franţa, ca şi pentru activitatea sa ştiinţifică de care va beneficia şi ştiinţa franceză. De asemenea, Henry consideră că de această alegere pentru acordarea respectivei distincţii, vor fi bucuroşi atât Henri Focillon cât şi ceilalţi prieteni pe care îi are Ion Borcea în Franţa.

Pline de aprecieri şi de profundă devoţiune sunt şi cele două scrisori ce provin de la familia profesorului Charles Pérez din Paris. În scrisoarea din 8 iulie 1925, atât profesoara, cât şi profesorul Pérez se adresează cu calde mulţumiri pentru modul cum a fost primit omul de ştiinţă francez în familia Borcea, cât şi pentru frumosul cadou ce le înnobilează locuinţa. În cea de a doua scrisoare, care este mai amplă, din 14 iunie 1932, semnată numai de Charles Pérez, acesta îşi exprimă mulţumirile pentru condiţiile ce i s-au creat în noua sa vizită pe care o întreprinsese la Iaşi, dar şi mâhnirea faţă de situaţia grea pe care a găsit-o în România, ca urmare a crizei economice. Îşi exprimă şi satisfacţia de a fi vizitat Dobrogea, dar mai ales Laboratorul de la Agigea, unde - considera el - se poate deja vorbi de o mică staţiune de cercetări. Cu privire la această problemă, apreciază că locul de amplasare al staţiunii a fost bine ales, la Agigea, iar relativa sărărcie a faunei Mării Negre, nu se poate constitui într-o piedică pentru dezvoltarea muncii de cercetare.

În legătură cu materialul biologic pe care Pérez l-a colectat la Caliacra (în Cadrilater - n.n.), acesta arată că încă nu a reuşit să îl prelucreze. Bucurându-se şi de excursia pe care apoi a făcut-o în Carpaţi, împreună cu profesorul Marbe, el îşi exprimă părerea de rău că nu a avut parte şi de o vreme frumoasă, întrucât a plouat necontenit, în raport cu soarele îmbietor de care se bucurase la Balcic, în Dobrogea de Sud. În această din urmă excursie, el vizitase Sinaia, Braşovul, Branul (castelul - n.n.) şi Sibiul.

O bună amiciţie se desprinde şi din scrisoarea redactată în limba franceză la data de 16 ianuarie 1930 de către consilierul Harima de la Legaţia Japoniei din Bucureşti. Expeditorul mulţumeşte profesorului Borcea pentru urările ce i le-a adresat de sărbătorile Crăciunului şi ale Anului Nou, prin cele două scrisori pe care familia Borcea

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

(Ion Borcea şi soţia, dr. Lucia Leon Borcea - n.n.) i le adresase de la Nisa, pe Costa de Azur, unde se aflase în vacanţă.

Alte două scrisori laborioase, redactate în limba franceză, poartă semnăturile reputatei familii de profesori iugoslavi - Ivan şi Danitsa Georgevici, care activau la Universităţile din Belgrad şi Zagreb, iar profesorul conducea şi Staţiunea de Cercetări Oceanografice din Split. În scrisoarea din 22 decembrie 1935, Danitsa Georgevici evocă plăcutele momente petrecute în compania familiei Borcea, atât la Bucureşti, cât şi la Iaşi, apoi trece la aspecte de ordin ştiinţific. Între acestea, arată că şi-au stabilit subiectele pentru viitorul congres al biologilor care va avea loc în Iugoslavia. În legătură cu acest eveniment, arată că totul este pregătit, că au formulat şi invitaţiile, urmând ca după Crăciun să i se expedieze şi lui Ion Borcea. Se bucură că au primit confirmarea participării speologului român Emil Racoviţă, a cărui sosire este aşteptată după întoarcerea sa din Franţa.

Trecând în alt plan, în cel al vieţii politice, se deplânge faptul că la Universitatea din Belgrad grevele studenţeşti "de agitaţie comunistă" nu încetează, fapt pentru care sunt nevoiţi să solicite sprijinul poliţiei pentru aplicarea fermă a legii.

În context, ni se pare relevantă judecata pe care doamna Danitsa o emite cu privire la aspectul fundamental al vieţii politice româneşti vis-a-vis de cel iugoslav: "În România se manifestă mai mult ideile naţionaliste şi nu cele comuniste!".

Continuarea scrisorii aparţine profesorului Georgevici care se lamentează că îi vine foarte greu să conducă de la distanţă Institutul Oceanografic din Split unde s-au iscat unele nemulţumiri printre funcţionari şi, împărtăşindu-i profesorului Borcea această nefericită experienţă, îl sfătuieşte cu cuvintele: "Profitaţi de ce vă previn pentru staţiunea dvs.". Scrisoarea se încheie cu urările de rigoare pentru sărbătorile de Crăciun şi Anul Nou.

În cea de a doua scrisoare, datată 11 aprilie 1936, profesorul Georgevici se plânge de contradicţia ce a avut-o cu Ministerul Instrucţiunii cu privire la rangul Staţiunii Oceanografice din Split. Acesta din urmă consideră că rangul universitar al Institutului Oceanografic era prea ridicat şi că nivelul unui colegiu i-ar fi suficient. Aceasta ar fi însemnat că şi statutul profesorilor respectivi să coboare la cea a unor "doctori de gimnaziu" - susţine Georgevici. Dacă a reuşit să-şi impună punctul de vedere, cel al adevărului şi al dreptăţii, a fost şi pentru că a avut ca referinţă legislaţia în domeniu din ţările cu staţiuni maritime şi pentru că a beneficiat de sprijinul autorităţilor de la Belgrad. A prezentat acest aspect, susţine el, pentru a-l preveni să nu păţească la fel cu Staţiunea Agigea. Scrisoarea se încheie cu câteva cuvinte scrise de soţia sa, Danitsa, prin care spune că îşi aminteşte cu plăcere de zilele petrecute la Iaşi şi aşteaptă să se revadă în Iugoslavia, urându-i un "Paşte fericit!".

Pe lângă documentele pe care le-am parcurs, în această colecţie se mai află, între altele, un număr de opt scrisori şi adrese ce sunt destinate savantului Ion Borcea (precum şi alte 14 adresate soţiei sale, doctor Lucia Leon Borcea) din partea foştilor colegi sau studenţi şi discipoli, precum şi a unor instituţii cu care colabora. Pentru a nu depăşi însă cadrul subiectului de faţă, ne vom opri în continuare numai la cele adresate savantului, întrucât printre ele se află nume de rezonanţă, precum şi subiecte interesante.

Între acestea se află vederile şi cărţile poştale expediate din Saint Germain-Franţa, de către Petre Bogdan, viitorul academician, creatorul învăţământului de chimie fizică

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

din România. O altă scrisoare este de interes profesional (din 21 decembrie 1922) şi este semnată de profesorul Myller, directorul Seminarului Matematic al Universităţii din Iaşi. Acesta solicită profesorului Borcea, în calitatea sa de Decan al Facultăţii de Ştiinţe, să intervină la Legaţiunea Franceză pentru a obţine cărţile de matematică pe care aceasta era dispusă să le onoreze pe baza listei beneficiarului.

O scrisoare de curtoazie este adresată la 4 noiembrie 1926, din New York, de către Basil Alexander, din acest "infern organizat" după cum se exprimă el, ca răspuns la scrisoarea familiei Borcea care vizitase acea metropolă cu puţin timp înainte.

Printr-o scrisoare din 24 noiembrie 1934, un fost student al profesorului Borcea (semnătura este indescifrabilă, din păcate), care la acea dată lucra la Institutul de Seruri şi Vaccinuri "Dr. I. Cantacuzino", îşi exprimă regretul de a nu fi fost prezent în institut la data când savantul fusese aici în vizită, din cauză că îşi oficiase căsătoria pe care ţinuse să o realizeze în mod discret.

Cuvinte deosebit de calde, bine alese şi potrivite, găsim mai ales în scrisoarea din 6 ianuarie 1936, pe care viitorul academician Mihai Băcescu i-o adresează cu prilejul patronimului (Sf. Ion). Considerăm că merită să îi parcurgem conţinutul.

Mult Stimate Domnule Profesor,

De ziua ce vă patronează numele, gândul aceluia ce vă păstrează tot devotamentul şi dragostea sa - nu numai în calitate de admirat şi respectat profesor, ci şi ca unui adevărat părinte sufletesc şi intelectual al său - gândul lui, spun, se 'ndreaptă iarăşi către d-stră, dorindu-vă, din adâncul sufletului său, multă sănătate şi mulţi ani de linişte şi rodnică muncă pe terenul ştiinţific şi social!

Aceleaşi respectuoase dorinţi de bine Doamnei; vă doresc, cu toată sinceritatea, aleasă şi trainică bucurie şi, mai presus de toate, satisfacţia de a vedea triumful imediat al adevărului şi dreptăţii asupra invidiei întunecate de primitive uri şi de meschine interese, ce-au putut face pe unii să uite cu totul noţiunile de cinste şi loialitate! (Se referă, probabil la scandalul calomnios provocat în jurul Luciei Leon Borcea, aşa cum rezultă dintr-o scrisoare cu un asemenea caracter de ură, din 22 decembrie 1935, a cărei destinatară şi victimă era d-na Borcea, semnată de unul din fiii şi rudele acesteia, cu numele de Corneliu Gârneaţă, alias Clémence Şumuleanu. Presupunem că şi acest scandal a constituit o cauză care a grăbit sfârşitul savantului - n.n.)

Mulţi şi fericiţi ani!
Cu cel mai adânc respect,
Mihai Băcescu.

Dar să încercăm să ne oprim şi asupra unui altfel de text, care dă în vileag temperamentul pătimaş, latino-balcanic, care reiese dintr-o scrisoare din 29 noiembrie 1934 semnată de un personaj apropiat savantului, întrucât i se adresează prin tutuire (probabil că îi fusese coleg de studii), anume Dr. P. Daia. Din textul acestei scrisori, plină de culoare, dar şi de substanţă, vom sublinia numai frazele şi ideile cele mai semnificative.

29 Nov.1934
Buc.

Mult Stimate Domnule Profesor Borcea,

Mi-a părut rău că n'am fost acasă când ai venit la mine. Aşi fi avut multe de discutat cu D-ta asupra stării nenorocite a pescăriilor statului *de când s'a instalat în capul lor*

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

faimoşi (cf. ortografiei originale - n.n.) *Dr. Antipa şi Rosnovanu cu ciracii lor, aşa numiţi biologi şi specialişti în chestiunile pescăreşti.* (sub. ns.).

Mai întâi producţia a scăzut într'un mod impresionant din cauza schimbărei personalului versat în administraţia bălţilor. S'a numit în locul administratorilor cari au condus de 10-25 ani cu agronomi fără nici un fel de cunoştinţe în administrarea unei bălţi. Pentru ca să motiveze înlăturarea acestui personal şi pentru ca să arate lumi (cf. orig.) că administrarea mea a fost rea, a pus inspectori, cari s'au pretat sugestiunilor infame a celor doi conducători, să facă anchete şi să-i scoată vinovaţi de furturi de zeci de milioane să'i ţină închişi şi să umple gazetele cu fraudele de la pescăriile statului.

În ordine cronologică, să vă arăt căte-va (cf.orig.) cazuri cari vă va face *să vă îngroziţi de sistema criminală cum a lucrat (cf.orig.) aceşti 2 ticăloşi (sub.ns.) ajutaţi de subalterni lor, de aceeaşi valoare morală şi ştiinţifică.*

1.Ilie Vasilescu Ad. tor al Reg. (iunii) I este acuzat din 1929 că a defraudat suma de 2 milioane lei. Este ţinut închis 3 luni în arestul prev. din Giurgiu, în urma inspecţiei şi anchetei făcute de Inspec. gl. (general - n.n.) Voinescu.

După 3 ani de zile se constată că ancheta a fost făcută, intenţionat sau nu greşită şi Trib. Vlaşca îl găseşte ne vinovat (cf.orig.)

2.Traian Delighiaz dela Tulcea de asemenea este acuzat de fraude de acelaşi inspector. Parchetul îl scoate de sub urmărire ca ne vinovat.

3.Al. Constantinescu Ad.tor al halelor frigorifice Galaţi este dat pe mâna parchetului pentru defraudarea unei sume de 11 milioane de acelaşi inspector şi de serviciul actual al contabilităţii Pasidului.

Parchetul pune contabili experţi, cercetează amănunţit toate scriptele şi îl găseşte absolut în regulă şi dă decizie de ne urmărire, după ce şi acesta a stătut căte-va (cf. orig.) luni închis.

4.Gh. Tomescu Ad.tor al reg. III-a Brăila este ţinut închis în celulă 4 luni de zile destituit, desbrăcat de gradul de Insp.gl. şi cu garanţia confiscată. Timp de 3 ani acest nenorocit - însă cel mai capabil ad. tor, vechi funcţionar şi de o cinste ireproşabilă- şia (cf.orig.) căutat drepturile şi după cercetările amănunţite ale Trib. de Brăila se găseşte că nu numai că s'a defraudat suma de 22.000.000 cum fusese acuzat de anchetatorii Pasidului, dar din contra a rezultat că statul îi este dator lui Tomescu câte-va (cf.orig.) mii de lei!...

5.Inspectorul Botez care conducea Ad.tia Pesc. Basarabiei, este dat afară din serviciul pescăriilor fără nici un motiv. Naturalist destul de încercat (a făcut facultatea de Ştiinţe- St.Naturale) este trimes în serviciul colonizărilor din Minist. Domeniilor după ce acesta funcţionase în serviciul pescăriilor timp de 14 ani şi în care serviciu avansase până la gradul de Insp. gl. şi Ad.tor al Reg. V Basarabia.

Apoi *aproape toţi agenţi (cf.orig.) cari au trecut prin şcoala de pescărie şi piscicultură dela Giurgiu, au fost pur şi simplu daţi afară din serviciu.*

Mai rămăsesem eu, ca să se completeze vârful piramidei. Dar cu mine au procedat mai fin. *Când comisia parlamentară a făcut ancheta la pescării, a arătat tabloul celor de mai sus arătând că Ad.tia mea a fost condusă de defraudatori aşa că eu sunt descalificat.* Aş mai avea multe de spus dar temându-mă că te plictisesc mă opresc aici.

Cu deosebită prietenie şi dragoste

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

Dr.P. Daia
P.s. Antipa în Consiliu (de administraţie-n.n) nu face alt ceva decât să debiteze măscări până trece ora şi pleacă pe aci încolo.

Orice comentariu este de prisos. Facem precizarea, aşa cum am încercat şi prin parantezele din cuprins că abaterile de la regulile ortografice au fost reluate şi redate conform originalului.

*
* *

30 iulie 1936. Zi funebră, în care marele savant, îşi dă obştescul sfârşit la masa sa de lucru de la Staţiunea de Cercetări Maritime Agigea, la vârsta de numai 57 ani. Cu 24 de zile mai înainte primise de la Ministerul Muncii, Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale o adresă prin care se făcea încă un pas înainte în direcţia dezvoltării Staţiunii. Iată-i conţinutul:

MINISTERUL MUNCII, SĂNĂTĂŢII ŞI OCROTIRILOR SOCIALE
Direcţia Sănătăţii, Serv. Igienei

Adresa poştală:
STAŢIUNEA ZOOLOGICĂ
MARINĂ "REGELE FERDINAND"
AGIGEA
Nr.40031-6 IUL. 1936
Domnule DIRECTOR,

Ca urmare adresei Dvs. N. 179/1936, vă aducem la cunoştinţă că planul pentru secarea, până la maxim cerut al unei bune asanări a lacului Agigea, a fost deja întocmit şi lucrările de secare sunt în curs de executare. Cum aceste lucrări nu pot fi executate într-o singură campanie de lucru, ele vor fi deocamdată complectate prin verdizări şi petrolizări continui în vederea căror operaţiuni s'au luat deja toate măsurile necesare.

MINISTRU,
Semnat pentru, s.c. indescifrabil
ŞEFUL SERVICIULUI,
D.Gheorghiu

.....

Este ultimul document ce se adresează direct savantului şi care îmbogăţeşte patrimoniul muzeal băcăuan. Din păcate, cele specificate în respectiva adresă nu au apucat a mai fi împlinite sub privirile celui care, ca şi Vasile Pârvan, ca şi alţi corifei ai literaturii, ştiinţei şi culturii româneşti, au dat enorm de mult într-un timp atât de scurt, trăind foarte puţin ca şi acel palmier din Bogor-Indonezia, care înloreşte o singură dată, după care se stinge...

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

1912

DR. SCHLÜTER & MASS, HALLE A. S.

Naturwissenschaftliche Lehrmittel-Anstalt

Gegründet im Jahre 1883 von Wilhelm Schlüter †

Reichsbank-Giro-Konto durch Bankhaus Reinhold Steckner, Halle a. S.
Postscheck-Konto: Leipzig Nr. 357 89

Drahtnachrichten: „Schlütermass"
Fernruf 6281
Geschäftshaus: Ludw.-Wucherer-Str. 9

Wissenschaftlicher Leiter:
Dr. phil. Curt Schlüter
Geschäftlicher Leiter:
Otto Mass

Den 29.Juin 1921.

Monsieur

le Professeur J. Borcea
Directeur du Museum d'histoire naturelle,
Jassy.

Sch./G.

Monsieur le Professeur,

Nous vous confirmons notre dernière lettre du 6.p. et nous nous permettons de vous annoncer que votre honoré ordre est prêt pour l'expédition. Pour cela nous vous prions de prendre soin de nous recevoir la somme restante de

Mark: 4000,-

par la Banca Jasilor de Jassy, pour éviter quelque retard dans l'expédition des objets.

Dans cette circonstance nous revenons sur notre offre et nous serons charmés si vous êtes dans le cas d'en faire usage.

En outre nous vous prions de nous faire savoir si nous devons ajouter à l'envoi l'ouvrage de luxe offert

„Die Süsswasserfische von Mittel-Europa"
von Grëte, Vogt u. Hofer

ainsi que 1 série de nos „Schädlingstafeln" et les 2 grands tableaux de Dr. Hein et Dr. Winter: „Die Süsswasserfische Mittel-Europas"
I.S.V.P.

Nous pouvons vous recommander ces ouvrages, car les prix sont très bas.

Dans l'attente de votre réponse nous vous prions d'agréer, Monsieur le Professeur, l'assurance de notre parfaite considération

Dr. SCHLÜTER & MASS

Doc. nr.1 Documentele nr. 1-4: Adresele Institutului de Material Didactic pentru Ştiinţele Naturii din oraşul Halle.

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

Reichsbank-Giro-Konto durch Bankhaus
:: Reinhold Bleckner, Halle a. S. ::
Postscheck-Konto: Leipzig Nr. 357 89

Drahtnachrichten: „Schlütermass"
:: Fernruf 6281 ::
Geschäftshaus: Ludw.-Wucherer-Str. 9

Wissenschaftlicher Leiter:
Dr. phil. Curt Schlüter
Geschäftlicher Leiter:
Otto Mass

Den 22. Novembre 1921.

Monsieur
le Professeur J. Borcea,
Jassy.

M./G.

Monsieur le Professeur,

Nous vous bien remercions de votre honorée lettre du 16. de ce mois et de votre remise par l'intermédiaire de Banca Jasilor à Jassy pour la somme de

Lei 10244,45 = Mark 11320,-.

Sous ce pli vous trouverez le reçu (en trois exemplaires).

Nous avons porté de cette somme Mark 4000,- au compte ancien et le reste de Mark 7320,- au compte nouveau.

Nous ferons l'expédition des objets(demandés en 1914) en peu de temps ajoutant la série »Schädlingstafeln« et »Fischtafeln«.

Quant à l'exemplaire Ns 2160 Ursus maritimus (grand) offert en Mai de cette année il est vendu depuis longtemps à un autre musée. Les prix pour des peaux d'ours blancs sont maintenant quatre fois si cher comme en printemps de cette année, mais nous pouvons procurer encore un grand exemplaire au prix de Mark 16000 monté. Il se trouve en peau et il faut de l'empailler ici dans les mois prochains. Veuillez nous dire par retour du courrier, si vous êtes preneur. Si non, veuillez choisir quelques autres objets de notre catalogue Ns 260 de 1914 ayant maintenant une majoration de 2000% (sans responsabilité). En ce cas il faut de nommer une liste de réserves pour des espèces manquants. Notre offre du 6. Mai 1921n'a plus de validité.

Toujours à vos ordres, nous vous présentons, Monsieur le Professeur, nos salutations bien distinguées

Dr. SCHLÜTER & MASS
Naturwissenschaftliches Lehrmittel-Institut

3 reçus.

Doc. nr.2

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

1747

DR. SCHLÜTER & MASS, HALLE A. S.
Naturwissenschaftliche Lehrmittel-Anstalt

Wissenschaftlicher Leiter
Dr phil. Curt Schlüter
Geschäftlicher Leiter
Otto Mass

Den 14. Décembre 1921.

Monsieur
le Professeur J. Borcea,
Jassy.

M./G.

Monsieur le Professeur,

Nous vous bien remercions de votre honorée lettre du 1. de ce mois. La plus grande partie de votre liste de desiderata est en magasin, tandis que quelques objets manquent, par suite il est nécessaire que vous choisez encore des objets en valeur de catalogue de Mark 300,-. Nous ajouterons les préparations à l'envoi. Nous vous prions de vous patienter encore quelque temps.

Dans l'attente de vous lire, nous vous présentons, Monsieur le Professeur, nos salutations très distinguées

Dr. SCHLÜTER & MASS

Vous recevrez par la même poste notre catalogue général No 260 du printemps '21 et nous vous prions de faire votre choix d'après ce catalogue.

Doc. nr.3

DR. SCHLUTER & MASS, HALLE A. S.
Naturwissenschaftliche Lehrmittel-Anstalt

Wissenschaftlicher Leiter
Dr phil. Curt Schlüter
Geschäftlicher Leiter
Otto Mass

Den 2. Mars 1922.

Monsieur
le Professeur J. Borcea,
Jassy.

M./G.

Monsieur le Professeur,

Par la présente nous avons l'honneur de vous informer que nous expédions les objets demandés par chemin de fer, emballés dans 4 caisses, par l'intermédiaire de la Maison de roulage Conrad et Cie., ici, à l'adresse «Zoologisches Laboratorium der Universität, Jassy, zu Händen des Herrn Professor J. Borcea». Sous ce pli vous trouverez la facture en triple.

Quant aux «Schädlingstafeln der Deutschen Gesellschaft für angewandte Entomologie», nous les pouvions fournir encore sur bon toile. Le prix est pour cela un peu plus élevé.

Dans l'espoir que vous recevrez notre envoi en bon état, nous attendons volontiers vos nouvels ordres et nous vous présentons, Monsieur le Professeur, l'assurance de notre parfaite considération

3 incluses.

Dr. SCHLÜTER & MASS

Doc. nr.4

Cluj, 15 Mai 1922

ATELIERS D'OPTIQUE

MICROSCOPES.

C. REICHERT

VIENNE (Autriche), 18. novembre 1921

Monsieur le Prof. Borcea

Laboratoire de Zoologie, faculté des sciences physiques et naturelles

JASSY (Roumanie)

W/Lg

Monsieur,

Nous venons de recevoir votre honorée du 31. et regrettons beaucoup de vous lire que vous n'avez pas encore reçu les instruments commandés.

Nous avons donné des ordres à nos expéditeurs, de diriger l'envoi de Bucarest à Jassy et espérons que, dans l'entretemps les instruments vous soient parvenus.

Dans l'attente de vos ordres ultérieurs, veuillez agréer, Monsieur, l'expression de notre parfaite considération.

Doc. nr.5: Adresa Atelierelor de Optică din Viena

Monsieur le Professeur et cher Collègue,

Mon collègue et ami M. Guiart veut bien me communiquer l'aimable lettre dans laquelle vous exprimez votre désir, très partagé par nous, de nous voir à Jassy. Je ne sait quels sont les projets de M. Guiart, qui a dû vous répondre et qui craint de ne pouvoir accepter votre invitation si cordiale. Mais je serai très heureux d'aller vous présenter mes compliments à Jassy et d'y prendre la parole. Nous comptons partir d'ici pour la Bukovine, mon collègue et ami M. Opresco, ma femme et moi, Samedi matin. Le détail de notre plan n'est pas encore arrêté, mais nous pensons être à Jassy soit le 31 Mai, soit le 1er ou le 2 juin. Vous ne pouvez d'ailleurs nous y arrêter plus d'un jour, car je dois prochainement regagner la France. Si vous avez quelque instruction à me donner, vous pourrez me télégraphier aux bons soins de M. le Recteur de l'Université de Cernauti, où nous pensons arriver le 30, et, dès que je serai un peu plus sûr de notre emploi du temps (car il est difficile d'aller de Cluj en Bukovine), je m'empresserai de vous télégraphier moi-même. Si vous n'y voyez pas d'inconvénient, je pourrais parler du Génie français dans l'art, ou d'un sujet analogue.

Très heureux de pouvoir prochainement me présenter à vous et vous dire ma sympathie, je vous prie d'agréer, Monsieur le Professeur et cher Collègue, l'assurance de ma haute considération et de mes sentiments bien dévoués,

Henri Focillon

Doc. nr.6 Scrisoarea lui Henri Focillon

1462 Paris, le 8 Juillet 1925

Madame,

Mon mari vient de rentrer de so
beau voyage; il m'a dit que
charmante hospitalité vous lui
avez réservée, et je tiens à vous
remercier très sincèrement de
tout ce que vous avez fait pour l
Il m'a remis les délicieux
napperons dont vous l'aviez
chargé pour moi; j'en suis to
à fait ravie et très touchée de
cette charmante attention. L'un
d'eux s'adapte particulièrement
bien à notre corbeille à pain et
chaque jour sur notre table, il
rappelle à mon mari le souvenir
des excellents amis qu'il a laissés
à Jassy.
Croyez bien, Madame, de vouloir
bien recevoir l'expression la plus
sincère et la plus cordiale de mes
remerciements et de ma reconnaissan
ce.

Doc. nr. 7: Scrisoarea semnată de soţii Pérez

Mon cher ami,

Je ne veux pas laisser partir cette
lettre sans y joindre encore une
fois moi aussi l'expression de toute
ma reconnaissance pour votre
accueil inoubliable, et dont je garde
un souvenir ému. Transmettez,
je vous prie, à Madame Borcea
mes très respectueux hommages,
et croyez moi votre bien cordialement
dévoué

Ch. Pérez

1476 Bucarest

Monsieur et cher Collègue

Doc. nr.8: Scrisoarea expediată de P. Henri

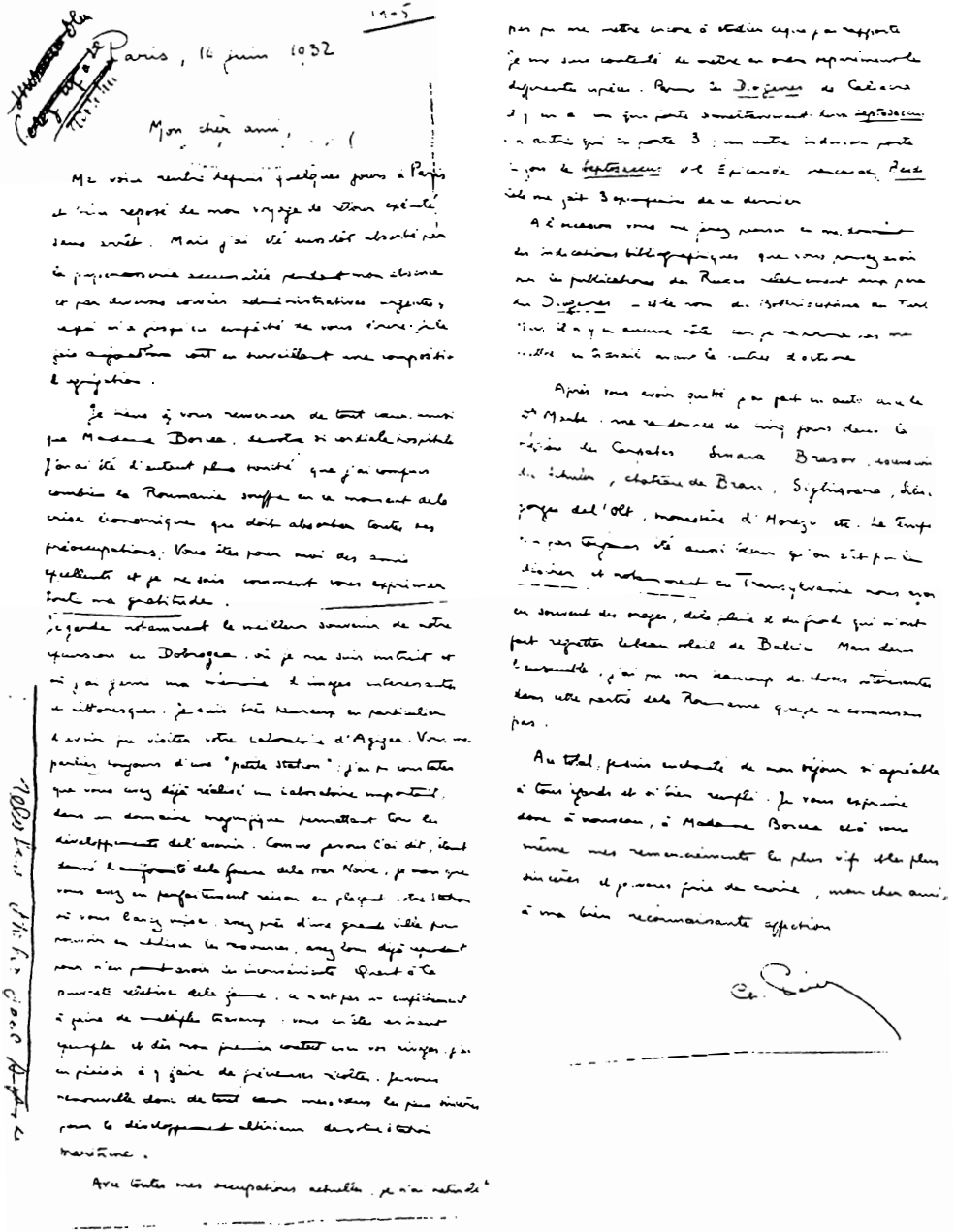

Doc. nr.9: A doua scrisoare expediată de profesorul Charles Pérez

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

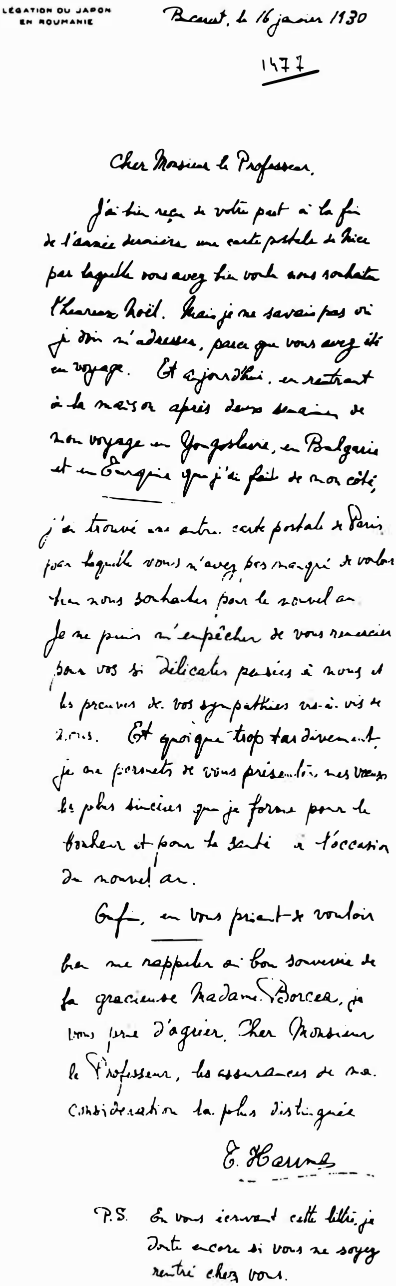
LÉGATION DU JAPON EN ROUMANIE

Bucarest, le 16 janvier 1930

1477

Cher Monsieur le Professeur,

J'ai bien reçu de votre part à la fin de l'année dernière une carte postale de Nice par laquelle vous avez bien voulu nous souhaiter l'heureux Noël. Mais je ne savais pas où je dois m'adresser, parce que vous avez été en voyage. Et aujourd'hui, en rentrant à la maison après deux semaines de mon voyage en Yougoslavie, en Bulgarie et en Turquie que j'ai fait de mon côté, j'ai trouvé une autre carte postale de Paris par laquelle vous n'avez pas manqué de vouloir bien nous souhaiter pour le nouvel an. Je ne puis m'empêcher de vous remercier pour vos si délicates pensées à nous et les preuves de vos sympathies vis-à-vis de nous. Et quoique trop tardivement, je me permets de vous présenter mes voeux les plus sincères que je forme pour le bonheur et pour la santé à l'occasion du nouvel an.

Enfin, en vous priant de vouloir bien me rappeler au bon souvenir de la gracieuse Madame Borcea, je vous prie d'agréer, Cher Monsieur le Professeur, les assurances de ma considération la plus distinguée.

E. Harima

P.S. En vous écrivant cette lettre je doute encore si vous ne soyez rentré chez vous.

Doc. nr.10: Scrisoarea de răspuns a consulului japonez E. Harima

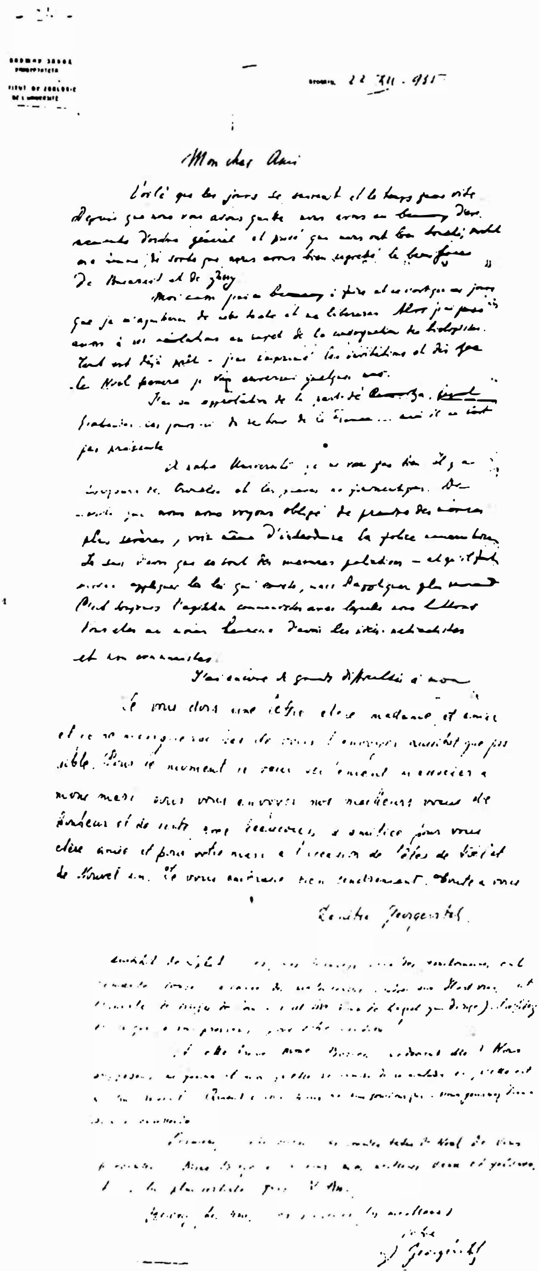
Mon cher Ami

[illegible]

Danitsa Georgevici

[illegible]

I. Georgevici

Doc. nr.11: Prima scrisoare a profesorilor iugoslavi, soţii Danitsa şi Ivan Georgevici

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

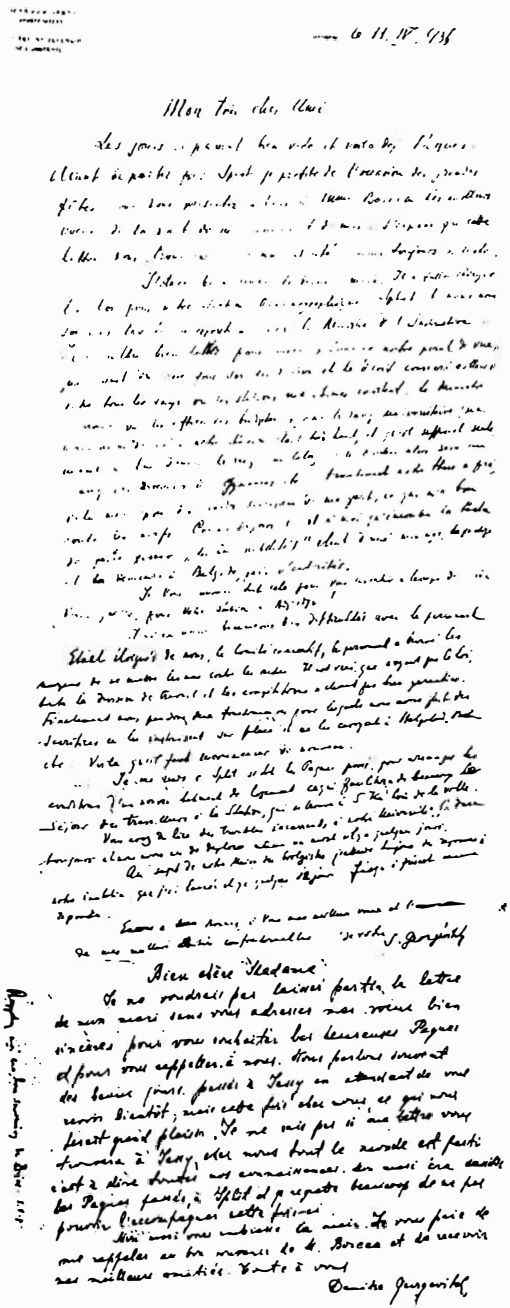

Doc. nr.12: A doaua scrisoare a familieí Georgevici (Ivan şi Danitsa)

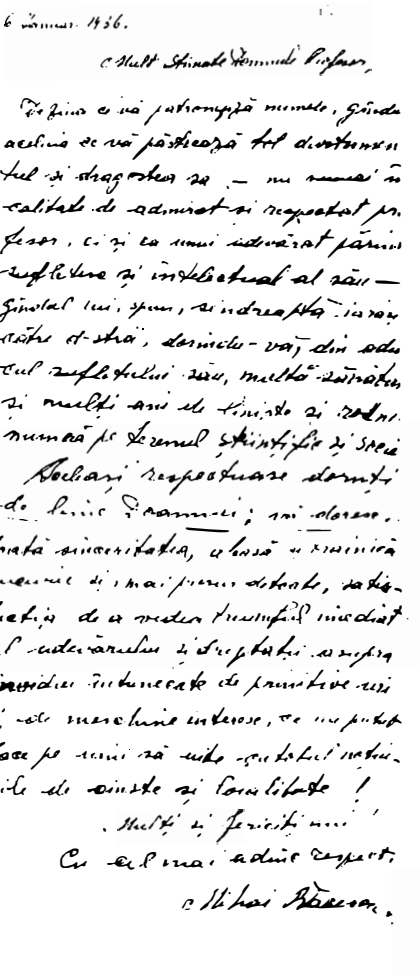

6 Ianuar. 1936.

Mult Stimate Domnule Profesor,

Profita de aceasta patronajata numele, gasesc acelasi de a va pastra fata de dvoastra sentimentul si dragostea ce — nu numai in calitate de admirat si respectat profesor, ci si ca unui adevarat parinte sufletesc si intelectual al celui — ginitul lui, spun, si indreptatesc iarasi catre d-stra, dorindu-va din adancul sufletului meu, multa sanatate si multi ani de viata si rodnica munca pe terenul stiintific si Stacia Bacesci respectuase domnii de Lucia Damovici; mi aduce aminte, fiinta simpatica, ce lesa o amintire placuta de mai pretutindeni, satisfactia de a vedea triumfand inteligenta si staruinta cu care ati luptat si ati invins greutatile cu primitive ce va impiedicau sa faceti cercetarile de care aveati nevoie, ce nu puteau face pe nimeni sa uite entuziasmul cu care ati pornit la drum!

Multi si fericiti ani!

Cu cele mai adanci respecte,

Mihai Bacescu.

Doc. nr.13: Scrisoarea profesorului Mihai Băcescu

MINISTERUL MUNCII, SĂNĂTĂŢII ŞI OCROTIRILOR SOCIALE

DIRECŢIUNEA SĂNĂTĂŢII, Serv. Igienei.

Adresa poştală: Bucureşti III, Calea Griviţei 144 bis | Adresa telegrafică: Bucureşti, Ministerul Sănătăţii | Telefon: 31.197, 31.198, 32.510

STATIUNEA ZOOLOGICA
MARINA "REGELE FERDINAND"

AGIGEA.

Dosarul şi Nr. de | Data de | Dosarul şi Nr. | Data

Privire:

40031 - 6 IUL 1936

Domnule DIRECTOR,

Ca urmare adresei Dvs. N. 1139/1936, vă aducem la cunoştinţă că planul pentru secarea, până la maximum cerut al unei bune asanări a lacului Agigea, a fost deja întocmit şi lucrările de secare sunt în curs de executare. Cum aceste lucrări nu pot fi executate într'o singură campanie de lucru, ele vor fi deocamdată complectate prin verificări şi petrolizări continui în vederea cărora operaţiuni s'au luat deja toate măsurile necesare.

MINISTRU,

ŞEFUL SERVICIULUI,

Doc. nr.14.: Adresa primită cu 24 zile înainte de sfârşitul vieţii

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro

Doc. nr.15: Scrisoarea dr. P. Daia, fost administrator general al pescăriilor statului român în perioada interbelică

http://www.cimec.ro / http://cmiabc.ro